

Examenul național de bacalaureat 2026 | Simulare – Gorj

Proba E. d) | Varianta 1

LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Dacă termenului *argument deductiv* i se adaugă proprietatea *imediat* atunci:

- a. intensiunea și extensiunea termenului nu se modifică
- b. intensiunea termenului crește, iar extensiunea lui scade
- c. intensiunea și extensiunea termenului scad
- d. intensiunea termenului scade, iar extensiunea lui crește

2. Inferența "Niciun om risipitor nu este chibzuit, deoarece niciun om chibzuit nu este risipitor" este:

- a. o inducție completă
- b. o deducție imediată nevalidă
- c. o deducție mediată
- d. o deducție imediată validă

3. Contradictoria propoziției *Sărbătorile de iarnă sunt îndrăgite de copii*, conform raporturilor logice din cadrul "pătratului logic", este:

- a. propoziția de tip SaP
- b. subcontrara sa
- c. propoziția de tip SoP
- d. propoziția de tip SeP

4. Predicatul logic al propoziției categorice *Unele lucrări filosofice nu sunt accesibile elevilor de liceu*. este:

- a. accesibile elevilor de liceu
- b. accesibile elevilor
- c. accesibile
- d. nu sunt accesibile elevilor de liceu

5. Raționamentele se împart în *immediate* și *mediate* în funcție de:

- a. corectitudinea logică
- b. numărul cazurilor examinate
- c. numărul premiselor
- d. direcția procesului de inferență între general și particular

6. Din punct de vedere extensional, termenul *ciocolată delicioasă* este:

- a. absolut, concret, pozitiv, compus
- b. compus, pozitiv, precis, nevid
- c. nevid, general, distributiv, vag
- d. nevid, singular, colectiv, precis

7. Raționamentul *Unele articole de pescuit nu sunt produse în România, pentru că unele articole de pescuit sunt produse în Franța* este:

- a. silogism valid b. conversiune validă c. obversiune d. inferență mediată

8. Regula completitudinii este o cerință a corectitudinii:

- a. clasificării b. silogismului c. definirii d. demonstrației

9. Propoziția *Niciun silogism nu este raționament imediat* este:

- a. particulară negativă b. universală negativă
c. particulară afirmativă d. universală afirmativă

10. Seria corectă de termeni ordonați descrescător din punct de vedere extensional este:

- a. profesor de logică român, om, profesor de logică, profesor
b. om, profesor, profesor de logică, profesor de logică român
c. profesor de logică român, profesor de logică, profesor, om
d. om, profesor, profesor de logică român, profesor de logică

20 de puncte

B. Fie termenii A, B, C, D și E astfel încât termenul D este subordonat termenului B, termenul A se află în raport de contrarietate cu D, dar de încrucișare cu B, termenul C este subordonat termenului A și, în același timp, se află în raport de încrucișare cu B. E este intersectat simultan cu A, B și C, dar în opoziție cu D.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni.

2 puncte

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F):

a. Unii C nu sunt A.	f. Unii A sunt C.
b. Toți B sunt D.	g. Niciun E nu este A.
c. Niciun C nu este D.	h. Unii D nu sunt
d. Unii A sunt B.	E.
e. Toți D sunt A.	

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. Toate filmele științifico-fantastice sunt produse ale imaginației.
2. Unele păsări cu penaj colorat sunt migratoare.
3. Nicio persoană egoistă nu este empatică.
4. Unele mașini de teren nu sunt autoutilitare ușoare.

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contrara propoziției 1, subcontrara propoziției 2, subalternă propoziției 3 și supraalternă propoziției 4.

8 puncte

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural.

8 puncte

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, conversa obversei supraalternei propoziției 2, respectiv, conversa contradictoriei propoziției 4.

6 puncte

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: Putem spune că unele acțiuni realizate de persoanele excentrice nu sunt imorale, pentru că unele acțiuni realizate de persoanele excentrice sunt morale.

Y: Dacă toți fluturii sunt insecte îndrăgite de copii, atunci unele insecte îndrăgite de copii sunt fluturi.

Pornind de la această situație:

a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi;

4 puncte

b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate;

2 puncte

c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului Y.

2 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Fie următoarele două moduri silogistice: aii-1, eio-3.

a) Scrieți schemele de inferență corespunzătoare modurilor silogistice date.

4 puncte

b) Construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență scrise la subpunctul a).

2 puncte

c) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea modurilor silogistice date, precizând totodată decizia rezultată din reprezentarea grafică (de exemplu: mod silogistic valid/ mod silogistic nevalid).

8 puncte

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția *“Unele activități în aer liber sunt relaxante”*.

6 puncte

C. Fie următorul silogism: *“Întrucât toți oamenii sunt iubitori ai naturii, înseamnă că unii agricultori sunt iubitori ai naturii, având în vedere că agricultorii sunt oameni.”* Pornind de la silogismul dat, stabiliți care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F):

1. Termenul mediu este distribuit în ambele premise.
2. Subiectul logic al concluziei este reprezentat de termenul *iubitori ai naturii*.
3. Concluzia silogismului este o propoziție particulară afirmativă.
4. Termenul major este distribuit atât în concluzie, cât și în premisă.

4 puncte

D. Se dă următoarea definiție: *Mușețelul este o plantă medicinală.*

a) Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată.

2 puncte

b) Precizați o regulă de corectitudine a definirii, alta decât cea menționată la subpunctul a).

2 puncte

c) Construiți o definiție, având ca definit termenul „mușețel”, care să încalce regula precizată la subpunctul b).

2 puncte